

PLIVAČI
DŽULI OCUKA

NASLOV ORIGINALA

THE SWIMMERS

Julie Otsuka

COPYRIGHT © 2022 JULIE OTSUKA, INC.

© ZA SRPSKO IZDANJE IMPRIMATUR, 2025.

IZDAVAČ:

Imprimatur d. o. o.

Miše Stupara 4

Banja Luka

info@imprimatur.ba

ZA IZDAVAČA: Boris Maksimović

LEKTURA: Sonja Lero Maksimović

DIZAJN KORICA: Dragana Vasić

FOTOGRAFIJA: Jean-Luc Bertini

GRAFIČKA PRIPREMA: Sonja Lero Maksimović

ŠTAMPA: Skandi s. p.

ZA ŠTAMPARIJU: Mladen Spasojević

TIRAŽ: 500

GODINA: 2025.

ISBN: 978-99976-53-62-8

FSC

SGSCH-COC-009310

Sva prava zadržana. Nijedan dio ove knjige ne može se reprodukovati niti koristiti u bilo kojem obliku bez prethodne saglasnosti izdavača.

Džuli Ocuka

PLIVAČI

Prevod s engleskog:
Dajana Milovanov

Za Endija

PODZEMNI BAZEN

Bazen se nalazi duboko pod zemljom, u velikoj odaji nalik pećini, metrima pod ulicama našeg grada. Neki od nas dolaze ovde jer su povređeni i treba im da se izleče. Patimo od loših leđa, ravnih stopala, propalih snova, slomljenih srca, anksioznosti, melanholije, anhedonije, uobičajenih nadzemnih boljki. Drugi su zaposleni na obližnjem koledžu i radije provode pauzu za ručak dole, u vodi, daleko od oštarih pogleda kolega i ekrana. Neki od nas dolaze ovde da bi pobjegli, makar samo na sat, od razočaravajućih brakova na kopnu. Mnogi od nas žive u komšiluku i prosto vole da plivaju. Jedna od nas – Alis, penzionisana laboratorijska tehničarka trenutno u ranoj fazi demencije – dolazi ovde jer je oduvek to radila. I premda se možda ne seća šifre svog ormarića ili gde je ostavila peškir, čim sklizne u vodu, zna šta da radi. Zaveslaj joj je dug i čist, rad nogu snažan, um bistar. „Tamo gore”, kaže, „samo sam još jedna sitna starica. Ali ovde dole, na bazenu, ja sam ono što jesam.”

Najčešće, na bazenu uspevamo da ostavimo za sobom sve brige s površine. Propali slikari postaju elegantni plivači prsnim stilom. Profesori bez stalnog zvanja šibaju vrtoglavom brzinom kroz vodu, poput ajkula. Sveže razveden menadžer za ljudske resurse grabi izbledelu crvenu

dasku od stiropora i mahnito šutira vodu. Otpušteni reklamer pluta na leđima poput vidre, dok zuri u oblake na oslikanoj svetloplavoj tavanici, ne razmišljajući, prvi put tog dana, ni o čemu. *Pusti sve*. Zabrinuti prestaju da brinu. Ožalošćene udovice prestaju da tuguju. Glumci bez posla koji ne uspevaju da se probiju na kopnu lako klize brzom stazom, napokon u svom elementu. *Stigao sam!* I na trenutak, u svetu se osećamo kao kod kuće. Loše raspoloženje prolazi, tikovi nestaju, sećanja se probude, migrene se ublaže, i polako, polako, buka u našim glavama postaje tiša dok zaveslaj po zaveslaj, dužinu po dužinu, plivamo. A kada završimo sa svojim krugovima, izlazimo iz bazena, pokvašeni i osveženi, s ponovo uspostavljenom ravnotežom, spremni za još jedan dan na kopnu.

Iznad su šumski požari, upozorenja na smog, katastrofalne suše, zaglavljeni papiri, prosvetni štrajkovi, pobune, revolucije, pakleno vrući dani kojima kao da nema kraja (*Ogromna „Toplotna kupola” trajno zaglavljena iznad Zapadne obale*), ali dole, na bazenu, uvek je prijatnih dvadeset i sedam stepeni. Vlažnost vazduha je šezdeset i pet posto. Vidljivost je dobra. Staze su uredne i mirne. Radno vreme, premda ograničeno, odgovara našim potrebama. Neki od nas dolaze čim se probude, sa svežim peškirim prebačenim preko ramena i gumenim naočarama u rukama, spremni za jutarnje plivanje. Drugi dolaze dole kasno po podne, posle posla, dok je još sunčano i svetlo, a kad ponovo izađu, već je mrak. Saobraćaj se proradio. Bageri su se utišali. Sve su ptice otišle. A mi smo zahvalni što smo izbegli, još jednom, spuštanje večeri. *To je jedini trenutak kad ne podnosim samoću*. Neki od nas dolaze na bazen religiozno, pet puta nedeljno, i osećaju se loše ako propuste jedan jedini dan. Neki od nas

dolaze svakog ponedjeljka, srede i petka u podne. Jedna od nas dolazi pola sata pre zatvaranja i kad se presvuče u kupaći i uđe u vodu, već je vreme da izađe. Neko drugi umire od Parkinsonove bolesti i dolazi samo kad može. *Ako sam ovde, onda znaš da mi je dobar dan.*

Pravila na bazenu, premda neizrečenih, pridržavamo se svi (sami sebe najbolje nadziremo): nema trčanja, nema vikanja, nema dece. Isključivo plivanje ukруг (u pravcu suprotnom od kazaljke na satu, uvek uz desnu stranu nacrtane crne linije). Svi flasteri moraju biti uklonjeni. Niko bez obaveznog dvominutnog tuširanja (vruća voda, sapun) u svlačionici ne može ući u bazen. Niko ko ima osip nepoznatog porekla ili otvorenu ranu ne može ući u bazen (menstruacija se ne računa). Niko ko nije član bazena ne može ući u bazen. Gosti su dozvoljeni (ne više od jednog po članu u isto vreme), ali za simboličnu dnevnu naknadu. Bikini je dozvoljen, ali nije preporučljiv. Kape za plivanje su obavezne. Mobilni telefoni su zabranjeni. Pravila ponašanja u bazenu moraju se uvek poštovati. Ako ne možeš da održiš tempo, moraš stati na kraj svoje staze da bi propustio plivača iza sebe. Ako želiš da pretekneš nekoga s leđa, moraš ih lupnuti jednom po stopalu da bi ih upozorio. Ako slučajno naletiš na drugog plivača, moraš proveriti da li je dobro. Budi dobar prema Alis. Uvek slušaj spasioca. Okreći glavu u pravilnim intervalima i, naravno, seti se da dišeš.

U našim „stvarnim životima” gore, mi smo prejedajući, gubitnici, šetači pasa, transvestiti, kompulsivne pletilje (*Samo još jedan red*), potajni skupljači stvari, osrednji pesnici, oni koji su se preselili ovde zbog supružnikovog posla, blizanci, vegani, „mama”, drugorazredni modni dizajneri,

imigranti bez dokumenata, časna sestra, Danac, policajac, glumac koji samo glumi policajca na televiziji („Policajac Maoni”), dobitnik lutrije za zelenu kartu, dvostruko nominovani za Najboljeg profesora godine, igrač goa nacionalnog ranga, trojica po imenu Džordž (Džordž specijalista za stopala, Džordž nećak propalog finansijera, Džordž bivši bokser u velter kategoriji, osvajač Zlatne rukavice), dve Rouz (Rouz i druga Rouz), jedna Ajda, jedna Alis, jedan samoproklamovani niko (*Ne obraćaj pažnju na mene*), jedan bivši član organizacije Studenti za demokratsko društvo, dva osuđena kriminalca, zavisni, osnaženi, u problemima, ogorčeni, oni koje više ne štampaju, oni bez sreće (*Mislim da sam samo seropozitivan*), na zalasku osrednje karijere u nekretninama, usred dugih i razvučenih razvoda (*Sedma godina*), neplodni, u najboljim godinama, u začaranom krugu, u žurbi, u remisiji, u trećoj nedelji hemioterapije, u dubokom i neprekidnom emotivnom rastrojstvu (*Nikad se ne navikneš*), ali dole, na bazenu, samo smo jedna od tri stvari: ljudi iz brze staze, ljudi iz srednje staze ili sporaći.

Ljudi iz brze staze su alfa ljudi na bazenu. Oni su napeti i agresivni, čvrsto uvereni u svoj zaveslaj. Odlično izgledaju u svojim kupaćim kostimima. Anatomske, uglavnom su mezomorfi s pokojim kilogramom viška radi boljeg plutanja. Imaju široka ramena i izduženi torzo, i jednako su zastupljeni među ženama i muškarcima. Kad god šutiraju, voda se žestoko uzburka. Najbolje je ne stajati im na putu. Oni su prirodne atlete obdarene i ritmom i brzinom, s natprirodnim osećajem za vodu koji nama ostalima nedostaje.

Ljudi iz srednje staze vidno su opušteniji od svojih suseda iz brze staze. Dolaze u svim veličinama i oblicima i davno

su odustali od snova koje su možda nekad gajili o plivanju u brzjoj i boljoj stazi. Koliko god se trudili, ništa od toga, i oni to znaju. S vremena na vreme, ipak, neko od njih će se prepustiti naletu besnog šutiranja, iznenadna i nehotična vetrenjača od ruku i nogu, kao da su na trenutak pomisli da bi nekako mogli pobediti svoju sudbinu. Ali trenutak nikad ne potraje dugo. Noge se uskoro umore, zaveslaji skrate, laktovi opuste, pluća zabole, i nakon jedne ili dve dužine, vrate se svojoj normalnoj svakodnevnoj brzini. *Tako je kako je*, kažu sebi. A potom, prijateljski i srdačno – *Samo vas zezam, ljudi!* – nastave da plivaju.

Ljudi iz spore staze uglavnom budu stariji muškarci koji su se nedavno penzionisali, žene starije od četrdeset i devet godina, oni koji vežbaju hodajući i trčeći u vodi, gostujući ekonomisti iz kontinentalnih zemalja u razvoju iz trećeg sveta gde, kako smo čuli, tek sad uče da plivaju (*Isto im je i s vožnjom*), i poneki pacijent na rehabilitaciji. Budi ljubazan prema njima. Ne pretpostavljaj. Mnogo je razloga zbog koji su možda ovde: artritis, išijas, nesanica, novi kuk od titanijuma, bolna stopala izmorena od godina trupkanja po suvom tlu. *Mama mi je rekla da nikad ne nosim štikle!* Bazen im je utočište, sklonište, ono jedno mesto na zemlji gde mogu otići da umaknu bolu, jer samo dole, u vodi, njihovi simptomi popuštaju. *Čim vidim tu nacrtanu crnu liniju, budem dobro.*

Iznad zemlje, mnogi od nas su neugledni i čudni, sve sporiji s godinama. Pojavio se višak kilograma, zapustili smo se, bore nam se šire polako, ali neumoljivo, poput pukotina na vetrobranu, iz uglova očiju. Ali dole, na bazenu, opet smo oni nekadašnji, mladi mi. Seda kosa se gubi ispod tamnoplavih kapa za plivanje. Čelo je zaglađeno. Hramanje

nestaje. Muškarci s pivskim stomacima i bolnim kolenima na tlu nežno se njišu gore-dole u svojim svetlonarandžastim pojasevima za plutanje dok trče u mestu. Gojazne žene kojima su odavno prošle najbolje godine postaju gipke i okretne u vodi, glatke poput delfina u svojim spandeks kostimima za sužavanje figure. Stomaci se izravnavaju. Grudi podignu. Davno izgubljeni struk ponovo se pojavi. *Evo ga!* Čak i ona najkrupnija među nama usmerava svoju impozantnu masu niz stazu s lakoćom i pribranošću, poput velelepnog broda *Kraljica Meri*. *Ovo moje telo je rođeno da pluta!* A oni među nama koji bi inače kukali nad svojim opuštenim facama na zemlji – *Svake godine postaje sve teže i teže očuvati lice* – klize spokojno niz vodu, pomireni s time da nisu ništa više od nejasnog perifernog oblika koji plivač u susednoj stazi usput opazi kroz mutne zatamnjene naočare.

Ljudi kojih se treba paziti: agresivni plivači ukrug, odlučna mlatarala, zaneti plivači leđnim stilom, neprimetni gnjurci, sredovečni muškarci koji moraju ubzati čim osete da bi ih mogla preteći žena, onih što vam dišu za vratom, poludeli čuvari staze, mahači rukama, hvatači članaka, muvatori (nismo mi taj tip bazena), voajeri (veoma cenjeni voditelj dečjih emisija u životu na površini koji je pod zemljom najpoznatiji po munjevitim promenama staze – *Nova ženska u stazi četiri!* – i po „slučajnom” podvodnom sudaru: „Nisam hteo.”), žena u stazi četiri sa širokim, razmahanim zaveslajem (previše joge), bivša trostruka olimpijka (dve srebrne medalje, štafeta na sto metara; jedna bronzana, sto metara leđno), koja je sad na drugoj godini medicine i uživo izgleda skroz drugačije nego na televiziji. „Mislio sam da će biti krupnija”, razočarani je refren koji se često čuje tokom njenih iznenadnih poseta. Olimpijku ne vidamo često. Side, zaroni, pliva

– opušteno, mirno, bez ikakvog vidljivog napora, iako je svaki njen zaveslaj odbaci tri puta dalje nego nas naši – a potom se vrati svom životu gore. Ne uznemiravaj je. Ne pitaj je za autogram. Ona je naša Garbo i voli da je ostave na miru.

Postoje određeni članovi naše zajednice koje ćeš sresti samo u svlačionici, ali nikad u samom bazenu: redovna korisnica zubnog konca (ženska svlačionica, srednji lavabo, pojavljuje se tri puta dnevno, tačna kao sat), kradljivac toalet-papira (muška svlačionica, jednom nedeljno, nikad ne uzima više nego što mu treba), zaljubljenik u ogledalo („Izgledam li dobro?“, pitaće te ova osoba, a ti joj moraš odgovoriti, entuzijastično: „Da, izgledaš odlično!“), temeljni brijač (nekad mu je potrebno čitavo jutro da bi uklonio svaku dlačicu s lica), robusna žena u rasparenim japankama koja satima stoji pod tušem zatvorenih očiju, glave zabačene unazad, široko razmaknutih nogu, sapunjavajući se žestoko, mahnito, kao da joj je to jedina prilika da se opere. Ovi ljudi su bezopasni. Imaju svoje razloge zbog kojih su ovde, kao i mi. Ne uzbuđuj se oko njihovog prisustva. Ne ismevaj ih. Zaobiđi ih ako možeš. Godinama dolaze ovde i ne prave nikakve probleme, a smetati im sada sigurno bi nam navuklo nesreću u stazama.

Spasilac ulazi na bazen kroz odvojeni ulaz s oznakom SAMO ZA ZAPOSLENE i sedi na vrhu visoke metalne stolice ispred drvenih tribina, satima lutajući pogledom preko vode. Spasilac nosi beli šorc i svetloplavu košulju, i direktno odgovara direktoru plivačkog centra, sitnom čoveku s naočarama u istrošenoj vetrovki, čija se kancelarija bez prozora nalazi preko automata na nižem međuspratu. Spasilac je ponekad mršavi tinejdžer, a ponekad odrasli muškarac. Povremeno, spasilac je mlada žena. Često, spasilac kasni. Na

vreme ili sa zakašnjenjem, mlad ili star, muško ili žensko, spasilac se nikad ne zadrži dugo. Prošlog meseca, spasilac je bio nezaposleni programer iz susednog mesta. Mesec pre toga, sin lokalnog fudbalskog trenera. *Kopneni ljudi*, tako ih zovemo. Ovog meseca, spasilac je tamnokosi muškarac neodređenih godina koji uvek drži radio tik uz uho. Nemoću je znati šta, ako išta, misli. Na naše prijateljske pozdrave odgovara jedva приметnim klimanjem glavom. Šire se glasine o novom spasiocu. Ima dvadeset i sedam godina. Ima pedeset i osam godina. Jeca. Spava. Nije ga *zapravo* briga. Uvek bi, čini nam se, radije bio negde drugde. S vidljivim olakšanjem – i, rekli bi neki, jedva skrivenim likovanjem – dune u zviždaljku na kraju svake smene i vikne, slabim ali приметnim naglaskom istočnoevropskog porekla, dve najmrskije reči: „Svi napolje!”

Prvi trenuci na površini uvek budu najteži. Jarko sunce prži kroz pukotine na krošnjama drveća. Nepodnošljivo plavo nebo. Muškarci zabrinutog izgleda u tamnim odelima užurbano ulaze i izlaze iz automobila. Mršave, iscrpljene majke. Mali beli psi žestoko se bacaju i kidišu na krajeve svojih dugih povodaca na izvlačenje. *Fredi, ne!* Sirene. Bušilice. Neprirodno zeleni travnjaci. Udahnemo duboko dok ležerno prebacujemo vlažne peškire preko ramena, spuštamo jedno otežalo stopalo za drugim i gegamo se od tačke A do tačke B, mokre kose i klecavih kolena, s dubokim usecima od naočara još uvek oko očiju. *Vratio sam se!* I premda se sa oklevanjem vraćamo svojim životima iznad, sve to podnosimo mirno, jer smo ovde, u troposferi, tek puki izletnici.

Kasno uveče, dok tonemo u san, počnemo da analiziramo svoju formu u glavi. Laktovi bi nam mogli biti viši,

noge ravnije (*Šutiraj iz kuka, ne iz kolena!*), ramena opuštenija. Zamišljamo kako se snažno odražavamo od zida, s ispruženim nožnim prstima i potpuno poravnatim telima, i potom se otkotrljamo na jednu stranu dok prelazimo na zaveslaj. *Zamisli da se nagingješ preko bureta.* Trupovi su nam aerodinamični. Članci na nogama su opušteni. Naš stav je veseo ali spokojan. *To je samo voda.* Vežbamo disanje, udišemo vazduh punim plućima kroz nos i usta, a potom napućimo usne i polako sve izdahnemo. Navlačimo jorgan preko glave i tiho šapućemo u jastuk: „Poravnaj glavu i kičmu, poravnaj glavu i kičmu.” S dužnom pažnjom, ali nevoljno, prisetimo se grešaka iz prošlosti. *Predugo sam zadržavala dah.* Kada naši partneri – ako ih imamo – posegnu dremljivo za nama i pitaju nas šta nam se mota po glavi, kažemo im: „Ništa”, ili: „Je l’ sutra beše recikliranje?”, ili: „Šta misliš, zašto su dinosauri *zapravo* nestali?” Ali nikada ne kažemo: „Bazen.” Jer je bazen naš i samo naš. *To je moja sopstvena tajna Valhala.*

Ako previše vremena provedemo gore, postanemo neuobičajeno odsečni prema kolegama, prestanemo da se pridržavamo svojih programa, bivamo drski prema konobarima iako je jedan od nas – staza sedam, male crne spidogaće, ogromna stopala poput peraja – konobar, prestajemo da ugađamo svojim partnerima. *Ne sad.* I premda dajemo sve od sebe da se odupremo želji za silaskom – *Proći će*, govorimo sebi – osetimo paniku kako nadolazi, kao da nekako propuštamo sopstveni život. *Samo malo da se pokvasim i sve će biti u redu.* A kad više ne možemo da izdržimo, nađemo ljubazan izgovor da prekinemo šta god da radimo – raspravljamo u književnom klubu o knjizi za taj mesec, proslavljamo rođendan u kancelariji, okončavamo

aferu, lutamo besciljno gore-dole uz fluorescentno osvetljene rafove u lokalnom *Sejfeju*, pokušavajući da se setimo šta smo to došli da kupimo (*Maršmelou? Keksiće?*) – i sidemo da plivamo. Jer ne postoji mesto na svetu gde bismo radije bili nego na bazenu: njegove široke staze odvojene užetom, jasno numerisane od jedan do osam, njegovi duboki, dobro dizajnirani odvodi, njegove vesele žute bove postavljene s prijatno predvidivim razmacima, njegovi odvojeni ali jednaki ulazi za žene i muškarce, topli ambijentalni sjaj njegovih ugrađenih plafonskih svetala, sve nam to daje osećaj utehe i mira koji nam nedostaju u životima iznad zemlje.

Udar vode – ništa slično ne postoji na kopnu. Čista, hladna tečnost razliva ti se po svakom deliću kože. Privremeni predah od gravitacije. Čudo tvoje vlastite lakoće na vodi dok kliziš, neometano, po blistavoj plavoj površini bazena. *Kao da letiš*. Puko zadovoljstvo kretanja. Rastvaranje svake želje. *Slobodan sam*. Iznenada si u vazduhu. Plutaš slobodno. Ekstatično. Euforično. U ushićenom stanju blaženstva nalik transu. A ako dovoljno dugo plivaš, više ne znaš gde se tvoje telo završava, a gde počinje voda i nema granice između tebe i sveta. *Nirvana*.

Neki od nas moraju da otplivaju stotinu krugova svakog dana, drugi šezdeset i osam (hiljadu i šeststo metara) ili stotinu dve (dve hiljade četiristo metara) ili tačno četrdeset i pet minuta (Eduardo, staza šest) ili dok ne oteraju zle misli (sestra Ketrin, staza dva). Jedno od nas ne veruje sopstvenom brojanju i uvek otpliva još koji krug „za svaki slučaj”. Jedan od nas se uvek zabroji posle pet. Jedan od nas (profesor Veng Vej Li, autor *Utehe prostih brojeva*) voli da otpliva tačno osamdeset i devet. Jedna od nas se kune

da dostigne tačku blaženstva čim zapliva pedeset i treći krug. *Uvek se to desi.* Svi mi imamo svoje rituale. Jedno od nas mora da baci pogled – usputno – na crvenu ruku s plastificiranog postera upozorenja na krađu na stepeništu pre skakanja u bazen. Jedno od nas mora popiti tri gutljaja iz zardale fontane pre skakanja u bazen uprkos – ili, neki bi rekli, upravo zato (*Volim da rizikujem!*) – strahu od olova u cevima. Jedna od nas odbija da pliva u svojoj uobičajenoj stazi (staza sedam) ako joj bivši muž pliva u stazi osam. Jedan od nas je njen „novi” muž od pre pet i po godina i proteklih pet i po godina zadovoljno pliva u stazi šest (*Znam gde mi je mesto*), pretvarajući se da ništa ne primećuje. *Neka oni to sami reše.* Među nama postoje i oni koji se uporno istežu pre plivanja i drugi – jednako uporni – koji tvrde da je to najbolje posle plivanja. U stazi četiri nalazi se plivač leđnim stilom koji ne može da izađe iz bazena dok ne pipne kapu dva puta i onda izbroji do pet. *Ne znam zašto.* Tu je i Alis, koja se ne zamara brojanjem i samo pliva dok ne završi.

Ako ti nešto smeta – neko se uživao u priču preglasno govoreći, sat je stao, u brznoj stazi je spori plivač, brz plivač u sporij stazi, nestao ti je omiljeni peškir sa slikom table za monopol iz svlačionice, boli te rame, propuštaju ti naočare za plivanje, frizer ti je *poludeo* – nemoj to prijavljivati spasiocu. Devet od deset puta, spasilac neće ništa učiniti. Ipak, ne oklevaj da preuzmeš stvar u svoje ruke. Istegni malo rame. Nađi novi salon. Uz rizik da deluješ sitničavo, postavi znak: *Ko mi je ukrado peškir?* Suoči se s galamdžijom ljubazno ali odlučno i zamoli tu osobu da se malo stiša. Ili, ako želiš, možeš prijaviti onog koji krši pravila direktno menadžmentu tako što ćeš zapisati prestupnikovo ime na

parčetu papira i ubaciti ga u metalnu kutiju za predloge (iliti „sanduče za optužbe”) na vratima direktora plivačkog centra. Ipak, budi svestan da ćeš od tog trenutka rizikovati da te smatraju izdajnikom i bićeš predmet tihe osude. Razgovori će utihnuti u tvom prisustvu. „To je *ona*.” Društvo iz svlačionice prestaće da ti se javlja. Gole i ne baš lepe zadnjice večno će biti okrenute ka tebi. A jednog dana, kad izađeš iz tuš-kabine, možda otkriješ da ti je i kupaći misteriozno nestao. Zato dva puta razmisli pre no što uperiš prst u plivača iz grupe i budeš odgovoran za najgoru sudbinu koja ga može zadesiti: trajno i neopozivo izbacivanje iz podzemnog bazena.

Podvodni okret. Neki od nas umeju da ga izvedu, ali mnogi ne umeju. „Previše se plašim”, kaže jedan od nas. Drugi kaže da mu pogoršava bol u donjem delu leđa. Mnogi od nas teže ka njemu – *Na spisku mi je* – dok drugi izbegavaju samu pomisao. *Jednom sam probao i mislio sam da ću se udaviti*. Jedna od nas se uvek plaši da će prekasno započeti s okretom i razmrskati glavu o zid. *A ipak se to nikad nije desilo*. Jedan od nas je nekadašnji srednjoškolski šampion čijim elegantno žustrim okretima svi zavidimo. *Pljusne baš koliko treba*. Jedna od nas nedavno je usavršila podvodni okret u šezdeset i trećoj. *Nikad nije kasno!* Jedna od nas naučila je kako se okrene pre nekoliko decenija i iako je znatno sporija dok prilazi zidu, još uvek joj je mišićna memorija ugrađena duboko u moždane sinapse. *To je samo salto sa zaokretom*. Jedan od nas je preterano ponosan na svoj „brz, ubilački” okret – *To najviše volim kod sebe* – dok drugi glume ravnodušnost. „Čemu tolika frka?”, kažemo, i: „Stvarno, koga briga?”, jer, uostalom, nismo došli na bazen da bismo se okretali već plivali.